

СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Головне слідче управління

вул. Володимирська, 33, м. Київ, 01601. факс (044) 279-66-31, тел. (044) 255-84-88
www.ssu.gov.ua e-mail: san@ssu.gov.ua Код ЄДРПОУ 00034074

ПОВІДОМЛЕННЯ про підозру

місто Київ

12 грудня 2024 року

Старший слідчий в особливо важливих справах 1 відділу 3 управління досудового розслідування Головного слідчого управління Служби безпеки України підполковник юстиції Фролов Роман Михайлович, під час здійснення досудового розслідування у кримінальному провадженні № 22023000000000122, відомості про яке 06.02.2023 внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого частиною 1 статті 438 Кримінального кодексу України, встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 28 частиною 1 статті 438 Кримінального кодексу України, відповідно до вимог статей 2, 9, 36, 40, 42, 276-279 Кримінального процесуального кодексу України,

ПОВІДОМИВ:

Кіріллову Ігорю Анатолійовичу, 13.07.1970 року народження, громадянину Російської Федерації, який фактично проживає за адресою: Російська Федерація, місто Москва, набережна Фрунзенська, будинок 22, корпус 2, начальнику військ радіаційного, хімічного та біологічного захисту збройних сил Російської Федерації,

про те, що він підозрюється у вчиненні воєнного злочину шляхом віддання наказу про застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, тобто кримінального правопорушення, передбаченого частиною 2 статті 28 частиною 1 статті 438 Кримінального кодексу України.

Норми міжнародного гуманітарного права, у порушенні яких підозрюється Кіріллов І.А. та передумови порушення цих норм

1. При визначенні конкретних порушень законів та звичаїв війни необхідно керуватися IV Конвенцією про закони і звичаї війни на суходолі

та додатку до неї: Положення про закони і звичаї війни на суходолі від 18.10.1907 (далі – Гаазька Конвенція та Положення до Гаазької Конвенції відповідно); Конвенцією (IV) про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 та Додатковим протоколом до Женевських конвенцій від 12.08.1949, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I) від 08.06.1977, а також іншими міжнародними договорами, ратифікованими Україною. Вказані джерела норм міжнародного гуманітарного права містять перелік діянь, що становлять найбільш серйозні порушення.

2. Відповідно до статті 2, спільної для Женевських конвенцій про захист жертв війни 1949 року, ці конвенції, як і інші акти законів і звичаїв війни (міжнародного гуманітарного права), застосовуються до всіх випадків оголошеної війни чи будь-якого іншого збройного конфлікту, що може виникнути між двома чи більше Високими Договірними Сторонами, навіть якщо одна з них не визнає стану війни, у тому числі до всіх випадків часткової або цілковитої окупації Високої Договірної Сторони, навіть якщо ця окупація не натрапляє на жодний збройний спротив

3. Відповідно до статті 1 Гаазької Конвенції Договірні держави видають своїм сухопутним військам накази, які відповідають Положенню про закони і звичаї війни на суходолі, що додається до цієї Конвенції.

Згідно зі статтею 2 Гаазької Конвенції норми, які містяться у статті 1 Положення, а також у цій Конвенції, застосовуються лише між Договірними державами і лише у випадку, якщо всі воюючі сторони є сторонами цієї Конвенції.

Відповідно до статті 3 Гаазької Конвенції воююча сторона є відповідальною за всі дії, вчинені особами, які входять до складу її збройних сил.

Відповідно до статті 22 Положень до Гаазької Конвенції воюючі сторони не користуються необмеженим правом у виборі засобів завдання шкоди супротивнику.

Згідно з пунктами а) та е) статті 23 Положень до Гаазької Конвенції крім заборон, передбачених спеціальними конвенціями, особливо забороняється застосовувати отруту або отруєну зброю, а також зброю, снаряди або речовини, здатні завдати зайві страждання.

4. Разом з цим, 03.09.1992 на конференції в місті Женева була прийнята, а 13.01.1993 у місті Парижі відкрита для підписання Конвенція про заборону розробки, виробництва, накопичення, застосування хімічної зброї та про її знищення (далі – Конвенція). Після підписання, Україна та Російська Федерація (далі – РФ) ратифікували Конвенцію 16.10.1998 та 05.11.1997 відповідно, ставши таким чином її повноправними учасниками.

Відповідно до Преамбули Конвенції, держави-учасниці вважаючи серед іншого, що досягнення в галузі хімії повинні використовуватись виключно на благо людства, погодилися виконувати наведені у ній положення.

Також, відповідно до статті XXII Конвенції, її статті не підлягають застереженням, а додатки до неї не підлягають застереженням, які є несумісними з її предметом та метою.

Згідно з пунктом 5 статті I Конвенції кожна держава-учасниця зобов'язується не використовувати хімічні засоби боротьби з заворушеннями як засоби ведення війни.

При цьому, згідно з пунктом 7 статті II Конвенції для її цілей «хімічний засіб боротьби з заворушеннями» означає будь-який не включений до списків хімікат, здатний швидко викликати в організмі людини подразнення органів чуття або фізичні розлади, які зникають через короткий відрізок часу після закінчення дії.

Тобто, не є порушенням Конвенції застосування будь-який не включений до списків хімікат, здатний швидко викликати в організмі людини подразнення органів чуття або фізичні розлади, які зникають через короткий відрізок часу після закінчення дії, в правоохоронних цілях, в тому числі у боротьбі із заворушеннями у країні, а також у воєнних цілях, які не залежать від використання токсичних властивостей хімікатів як засобів ведення війни.

Також, згідно з абзацами а) та б) пункту 1 статті VII Конвенції кожна держава-учасниця відповідно до своїх конституційних процедур вживає необхідних заходів для виконання своїх зобов'язань, що випливають з цієї Конвенції. Зокрема, вона:

а) забороняє фізичним та юридичним особам, які знаходяться будь-де на її території або в будь-якому іншому місці під її юрисдикцією, як це визнано міжнародним правом, проводити будь-яку діяльність, що забороняється державі-учасниці цією Конвенцією, в тому числі приймає кримінальне законодавство стосовно такої діяльності;

б) не дозволяє проводити у будь-якому місці під її контролем будь-яку діяльність, що забороняється державі-учасниці цією Конвенцією.

Натомість, після початку 24.02.2022 збройної агресії РФ проти України, збройні формування РФ під час бойових дій проти Сил оборони України як засіб ведення війни, тобто у воєнних цілях, активно використовують хімікати, здатні швидко викликати в організмі людини подразнення органів чуття або фізичні розлади, які зникають через короткий відрізок часу після закінчення дії, в тому числі речовину CS (інші назви 2-хлоробензеліден малонітрил, динітрил ортохлорбензальмалонової кислоти, P-65, «Сирень»), молекулярна формула $C_{10}H_5ClN_2$, за класифікацією загальноновизнаної іноземної організації «Кемікл абстрактс сервіс» (далі – КАС) має реєстраційний номер 2698-41-1 (далі – речовина CS) та речовину CN (інші назви хлорацетофенон або 2-хлоро-1-фенилетанон, Літін, Орліт, P-14, речовина № 34, «Черемуха»), молекулярна формула C_8H_7ClO , за класифікацією загальноновизнаної іноземної організації КАС має реєстраційний номер 532-27-4 (далі – речовина CN).

Речовини CS та CN за міжнародною токсикологічною класифікацією відносяться до отруйних речовин подразнювальної дії - лакриматорів, тобто сльозоточивих отруйних речовин, що переважно подразнюють органи зору та здійснюють подразнювальну дію на дихальні шляхи, а також до хімічних

засобів, які застосовуються для протидії заворушенням (загальноприйнятий термін англійською мовою - riot control agents).

Основними засобами доставки речовини CS та речовини CN в РФ є піротехнічні засоби військового призначення – газова ручна граната К-51, споряджена піротехнічною сумішшю, до складу якої входить речовина CS та газова граната РГ-Во, споряджена піротехнічною сумішшю, до складу якої входить або речовина CS, або речовина CN.

На теперішній час зафіксовано 4 900 повідомлень про факти застосування отруйних речовин подразнювальної дії проти Сил оборони України.

Тобто, використовуючи вказані речовини під час бойових дій, РФ прямо порушує вимоги пункту 5 статті I Конвенції, нехтує загальними цілями та дозвільними нормами Конвенції шляхом застосування токсичних властивостей хімікатів у воєнних цілях, а також умисно не вживає необхідні заходи для виконання зобов'язань за Конвенцією, свідомо надаючи дозвіл на здійснення забороненої державі-учасниці діяльності.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, у вчиненні якого підозрюється Кіріллов І.А.

1. 3 лютого 2014 року до цього часу триває міжнародний збройний конфлікт, викликаний збройною агресією РФ проти України та окупацією частини території України. У ході вказаного міжнародного збройного конфлікту 24 лютого 2022 року президент РФ оголосив про початок так званої спеціальної воєнної операції, що полягала у здійсненні повномасштабного вторгнення збройних сил РФ, інших збройних формувань РФ та підконтрольних їм угруповань іррегулярних збройних формувань на територію України.

Факт повномасштабного збройного вторгнення на територію України не приховувався владою РФ, а також встановлений рішеннями міжнародних організацій, зокрема резолюцією Генеральної Асамблеї ООН ES-11/1 від 02.03.2022 «Про агресію проти України», пунктів 1, 3 Висновку 300(2022) Парламентської Асамблеї Ради Європи «Наслідки агресії Російської Федерації проти України», пунктами 17 та 18 наказу Міжнародного Суду ООН від 16.03.2022 за клопотанням про вжиття тимчасових заходів у справі «Звинувачення в геноциді відповідно до Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього (Україна проти РФ та інші)». При цьому керівництвом збройних сил РФ прийнято рішення про застосування хімічних засобів боротьби з заворушеннями як засобу ведення війни.

2. Керівництво вищевказаними злочинними діями здійснюється особами з числа вищого військового та політичного керівництва РФ, якими до зазначеної діяльності залучено Кіріллова Ігоря Анатолійовича, 13.07.1970 року народження, начальника управління військ радіаційного, хімічного та біологічного захисту збройних сил Російської Федерації.

Так, відповідно до раніше розробленого вищим політичним та військовим керівництвом РФ плану вторгнення на територію України, на Кіріллова І.А.

було покладено обов'язок забезпечити виконання завдань та цілей так званої «спеціальної військової операції» в частині забезпечення збройних формувань РФ відповідними силами і засобами згідно зі специфікою підпорядкованих йому підрозділів.

На виконання вищезазначеного плану, Кірілловим І.А. віддано наказ та оформлено низку нормативних документів про забезпечення збройних формувань РФ як газовими ручними гранатами К-51 та іншими засобами боротьби із масовими заворушеннями, спорядженими хімічними речовинами сльозогінної дії, тим самим санкціоновано їх використання як засобу ведення війни в бойових діях проти України.

Як наслідок, під час бойових дій проти Сил оборони України збройні формування РФ активно застосовували різноманітні сили та засоби ведення війни, в тому числі і заборонені міжнародним гуманітарним правом.

Так, у період часу з 20.10.2023 по 30.10.2023 (більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено) під час ведення бойових дій проти Сил оборони України командування 114 окремої гвардійської мотострілецької Єнакіївсько-Дунайської бригади сухопутних військ збройних сил Російської Федерації (далі 114 бригада зс РФ) у невстановленому досудовим розслідуванням місці, з метою захоплення і окупації територій України, діючи за попередньою змовою з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа як вищестоящих, так і підпорядкованих командирів, спланувало та віддало наказ на застосування під час наступальних дій хімічних засобів боротьби з заворушеннями як засобу ведення війни на позиції 110 окремої механізованої бригади імені генерал-хорунжого Марка Безручка Збройних Сил України (далі – 110 ОМБр) в районі садового товариства «Івушка» міста Авдіївка Донецької області.

У подальшому, у період часу з 20.10.2023 по 30.10.2023 (більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено) при проведенні наступальних дій на позицію 110 ОМБр в районі садового товариства «Івушка» міста Авдіївка Донецької області, невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями підрозділу батальйону «Шторм» 114 бригади зс РФ за допомогою БПЛА застосовано не менше двох попередньо отриманих на виконання наказу командування 114 бригади зс РФ газових ручних гранат К-51, споряджених лакриматором CS.

Внаслідок застосування за вищезазначених обставин, не менше двох ручних газових гранат К-51, хімічне ураження отримано військовослужбовцями 110 ОМБр, після чого останні зазнали ураження конвенційним озброєнням шляхом скиду мінометних пострілів з БПЛА.

Крім того, у період часу з 20.10.2023 по 30.10.2023 (більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено) під час ведення бойових дій проти Сил оборони України командування 114 бригади зс РФ у невстановленому досудовим розслідуванням місці, з метою захоплення і окупації територій України, діючи за попередньою змовою з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа як вищестоящих, так і підпорядкованих командирів, спланувало та віддало наказ на застосування під час наступальних

дій хімічних засобів боротьби з заворушеннями як засобу ведення війни на позиції Окремої президентської бригади імені гетьмана Богдана Хмельницького (далі – Президентська бригада) в районі терикону між містом Авдіївка та селищем Степове Донецької області.

У подальшому, у період часу з 20.10.2023 по 30.10.2023 (більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено) при проведенні наступальних дій на позицію Президентської бригади в районі терикону між містом Авдіївка та селищем Степове Донецької області, невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями батальйону «Шторм» 114 бригади зс РФ за допомогою БПЛА застосовано не менше двох попередньо отриманих на виконання наказу командирів 114 бригади зс РФ газових ручних гранат К-51, споряджених лакриматором CS.

Внаслідок застосування за вищезазначених обставин, не менше двох ручних газових гранат К-51, хімічне ураження отримано військовослужбовцями Президентської бригади, після чого останні зазнали ураження ракетним озброєнням та запалювальними боєприпасами.

Водночас, не пізніше 20.12.2023 (більш точного часу досудовим розслідуванням не встановлено), під час ведення бойових дій проти Сил оборони України, командування 123 окремої гвардійської мотострілецької ордена Доблесті бригади імені Героя Радянського Союзу Климента Ворошилова 2 гвардійського Лугансько-Северодонецького армійського корпусу 8 гвардійської загальновійськової армії Південного військового округу збройних сил РФ (далі – 123 бригада зс РФ), у невстановленому досудовим розслідуванням місці, з метою захоплення і окупації територій України, діючи за попередньою змовою з невстановленими досудовим розслідуванням особами з числа як вищестоящих, так і підпорядкованих командирів, спланувало та віддало наказ на застосування під час наступальних дій хімічних засобів боротьби з заворушеннями як засобу ведення війни на позиції 8 окремого гірсько-штурмового батальйону 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади «Едельвейс» Збройних Сил України (далі - 8 ОГШБат 10 ОГШБр «Едельвейс») в районі населеного пункту Спірне Донецької області.

У подальшому, 20.12.2023, у період часу з 06 години 30 хвилин по 12 годину 00 хвилин (більш точний час досудовим розслідуванням не встановлено) при проведенні наступальних дій на позицію «Синиця» 8 ОГШБат 10 ОГШБр «Едельвейс» в районі населеного пункту Спірне Донецької області, невстановленими досудовим розслідуванням військовослужбовцями одного з підрозділів 123 бригади зс РФ застосовано не менш як дві попередньо отримані на виконання наказу командирів 123 бригади зс РФ газову ручну гранату К-51 та газову гранату РГ-Во, споряджені лакриматорами (CS, CN).

Внаслідок застосування за вищезазначених обставин, не менше ніж однієї газової ручної гранати К-51 та газової гранати РГ-Во, хімічне ураження отримано військовослужбовцями 8 ОГШБат 10 ГШБр «Едельвейс» (в/ч А3029), у тому числі солдатом Алейником Назаром Анатолійовичем,

04.12.1992 року народження та солдатом Яшиним Юрієм Сергійовичем,
15.04.2001 року народження.

З огляду на викладене, Кіріллов І.А. підозрюється у вчиненні
воєнного злочину шляхом віддання наказу про застосування хімічних
засобів боротьби з заворушеннями як засобу ведення війни в порушення
пункту 5 статті I Конвенції про заборону розробки, виробництва,
застосування хімічної зброї та про її знищення від 13.01.1993, вчинене за
попередньою змовою групою осіб, тобто кримінального правопорушення,
передбаченого частиною 2 статті 28 частиною 1 статті 438 Кримінального
кодексу України.

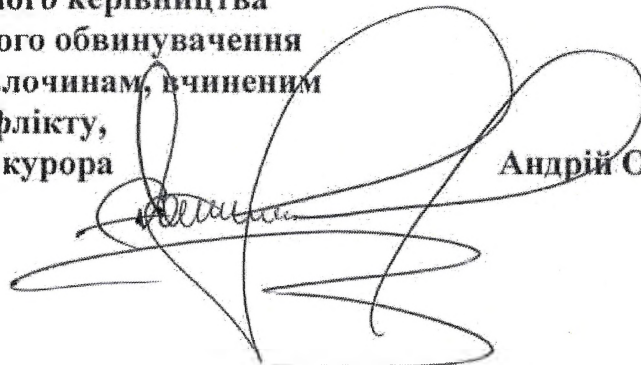
Старший слідчий в ОВС
I відділу 3 управління досудового розслідування
Головного слідчого управління
Служби безпеки України
підполковник юстиції

Роман ФРОЛОВ

ПОГОДЖЕНО

Прокурор групи прокурорів у кримінальному
провадженні № 2202300000000122 –
начальник першого відділу
управління процесуального керівництва
та підтримання публічного обвинувачення
Департаменту протидії злочинам, вчиненим
в умовах збройного конфлікту,
Офісу Генерального прокурора

Андрій ОЛІЙНИК

« 12 » грудня 2024 року

Одночасно, у відповідності до вимог ст.ст. 42, 277 КПК України роз'яснено, що підозрюваний має право:

- 1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють;
 - 2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення;
 - 3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого допиту з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, а також після першого допиту - мати такі побачення без обмеження їх кількості й тривалості; на участь захисника у проведенні допиту та інших процесуальних дій; на відмову від захисника в будь-який момент кримінального провадження; на отримання правової допомоги захисника за рахунок держави у випадках, передбачених цим Кодексом та/або законом, що регулює надання безоплатної правової допомоги, в тому числі у зв'язку з відсутністю коштів на її оплату;
 - 4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;
 - 5) давати пояснення, показання з приводу підозри, в будь-який момент відмовитися їх давати;
 - 6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;
 - 7) у разі затримання або застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою - на негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;
 - 8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;
 - 9) брати участь у проведенні процесуальних дій;
 - 10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;
 - 11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять тасмнищо, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься (постановляється) вмотивована постанова (ухвала);
 - 12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;
 - 13) заявляти відводи;
 - 14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому статтею 221 цього Кодексу, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;
 - 15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;
 - 16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;
 - 17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра не підтвердилася;
 - 18) користуватися рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватися послугами перекладача за рахунок держави.
- Підозрюваний, який є іноземцем і тримається під вартою, має право на зустріч з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави, яку йому зобов'язана забезпечити адміністрація місця ув'язнення.
- Підозрюваний має також інші процесуальні права передбачені цим кодексом.
- Підозрюваному вручається пам'ятка про його процесуальні права та обов'язки одночасно з їх повідомленням, особою, яка здійснює таке повідомлення.

Підозрюваний / _____ /
«__» год. «__» хв. «__» _____ 2023 року

Про підозру мені повідомлено, повідомлення про підозру вручено, права підозрюваного оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний / _____ /
«__» год. «__» хв. «__» _____ 2023 року

Захисник: _____

Письмове повідомлення про підозру вручив:

Старший слідчий в ОВС І відділу

З управління досудового розслідування

Головного слідчого управління СБ України

підполковник юстиції

Роман ФРОЛОВ